

AUTOMORFNA TLA

Humusno akumulativna tla A-C profila

Monolit br.1. Rendzina (Rendzina)

Nastaje na rastresitim, karbonatnim stijenama (lapori, laporoviti, meki i organogeni vapnenci, fliš, laporovite gline, karbonatni pješčenjaci, les i lesoliki sedimenti). Razvija se u različitim klimatskim prilikama, od aridne do perhumidne klime. Zauzima strme strane, pa su u evoluciji tla vidljivi nepovoljni utjecaji erozije. Dubina tla je do 40 cm. Karakterističan je Amo-pothorizont, a pH je visok (7,0-8,0). Tlo je karbonatno cijelim profilom, izuzev varijeteta posmeđene i izlužene rendzine.

Rendzina na organogenim sedimentima (litotamnijski vapnenac)

Sklop profila:

Naziv horizonta	Opis horizonta	Dubina horizonta (cm)
O	Organski horizont	0-2
A	Akumulativno-humusni horizont	3-25
AC	Prijelazni horizont	26-36
C	Matična rastresita stijena	> 37

Monolit br.2. Humusno silikatno tlo (Ranker)

Nastaje na neutralnim, bazičnim, kiselim ili ekstremno kiselim stijenama. Ovisno o tipu stijene A horizont može biti ohrični, umbrični ili molični. Tlo je nekarbonatno cijelom profilom. Reakcija tla neutralna, kisela ili jako kisela. Količina humusa varira u rasponu 5-15%. Razvija se u uvjetima humidne, hladne klime. Pridolazi na strmim padinama i vrhovima gora, uglavnom iznad 600 m. Usred hladne klime usporena razgradnja organske tvari i rad mikroorganizama te mineralizacija humusa. Podtipovi rankera su distični i eutrični, a varijeteti litični, regolitični, posmeđeni i koluvijalni. Forme ovise o mehaničkom sastavu i formi humusa.

Eutrični ranker na neutralnim, eruptivnim stijenama (trahiandezit)

Sklop profila:

Naziv horizonta	Opis horizonta	Dubina horizonta (cm)
O	Organski horizont	0-5
A	Akumulativno-humusni horizont	6-28
AC	Prijelazni horizont	29-44
C	Matična rastresita stijena	> 45

Kambična tla A-(B)-C profila

Monolit br. 3. Distrično smeđe tlo (Distrični kambisol)

Nastaje na kiselim, silikatnim supstratima (graniti, gnajsi, tinjčevi škriljci, silikatni pješčenjaci i gline). Sadrži ohrični ili umbrični horizont. PH manji od 5,5, stupanj zasićenosti bazama ispod 50%. Većinom je prisutna šumska vegetacija. Pridolazi u humidnoj ili perhumidnoj klimi, brdskog ili planinskog reljefa. Sadržaj humusa je 3-10%. Karakterističan je kambični (B)_v horizont vezan za silikatne supstrate. Zbog raznolikosti litološke podloge veliki je broj podtipova (tipično, humusno, lesivirano, pseudooglejeno, podzolirano), varijeteta i formi ovog tipa tla.

Distrično smeđe tlo na gnajsu i tinjčevim škriljcima

Sklop profila:

Naziv horizonta	Opis horizonta	Dubina horizonta (cm)
O	Organski horizont	0-1
A	Akumulativno-humusni horizont	2-10
B	Kambični horizont	11-70
C	Matična rastresita stijena	> 71

Monolit br. 4. Eutrično smeđe tlo (Eutrični kambisol)

Nastaje na supstratima bogatim bazama, na bazičnim i neutralnim eruptivnim stijenama, na lesu i lesolikim sedimentima, laporima. Pridolazi u uvjetima aridne, semiaridne i humidne klime. Reljef je valovit, 100-500 m n.v. Tlo je dobro drenirano, površinski blago zakiseljeno. Stupanj zasićenosti bazama iznad 50%, a pH je veći od 5,5. Pogodno je za šumsku i poljoprivrednu proizvodnju.

Eutrično smeđe tlo na mekim i laporovitim vapnenicma

Sklop profila:

Naziv horizonta	Opis horizonta	Dubina horizonta (cm)
O	Organski horizont	0-1
A	Akumulativno-humusni horizont	2-15
B	Kambični horizont	16-71
C	Matična rastresita stijena	> 72

Eluvijalno iluvijalna tla A-E-B-C profila

Monolit br.5. Lesivirano tlo (Luvisol)

Luvisoli su tla slabo do umjereno kisele reakcije s ohričnim ili umbričnim A horizontom. Sklop profila je A-E-B_t-C. Pridolaze na visinama 100 do 700 m n.v., ravnog ili valovitog reljefa. Litološku podlogu čine silikatni i silikatno-karbonatni supstrati, pjeskovito-glinoviti i lesoliki sedimenti te čisti vapnenci i dolomiti. Na supstratima sa suviškom gline pojavljuje se pseudooglejavanje. Razvijaju se u humidnim klimatskim prilikama s povećanom količinom padalina što pogoduje površinskom ispiranju-lesivaži. U gornjim dijelovima profila formira se eluvijalni E horizont koji je lakšeg mehaničkog sastava, svjetlige sivo-žute boje. Naglašena je migracija seskvioksida, minerala gline, humusa i njihovo taloženje u dubljim dijelovima. Tu nastaje mehanički teži i po boji tamniji, smeđi B horizont.

Lesivirano tlo na lesu i lesolikim sedimentima

Sklop profila:

Naziv horizonta	Opis horizonta	Dubina horizonta (cm)
O	Organski horizont	0-2
A	Akumulativno-humusni horizont	3-5
E	Eluvijalni horizont	6-23
B _t	Iluvijalni horizont	24-108
C	Matična rastresita stijena	> 109

HIDROMORFNA TLA

Pseudoglejna tla A-B_g-E_g-C profila

Monolit br.6. Pseudoglej (Pseudoglej)

Kod pseudogleja karakteristično je vlaženje profila suficitnom oborinskom vodom. Klima je semihumidna ili humidna, a matični supstrat tvore sedimenti težeg mehaničkog sastava bogati glinom: pleistocenske ilovine, lesoliko-glinoviti sedimenti i laporovite gline. Oborinska voda ne procjeđuje se slobodno, već se zadržava na nepropusnom sloju i uvjetuje pseudooglejavanje. U zoni stagniranja površinske vode nalaze se blijede mikrozone izmješane sa mrkim mazotinama i konkrecijama.

Ovaj tip tla zauzima zaravnjene i blago valovite forme reljefa do 500 m n.v. Kod pseudooglejavanja dolazi do izmjene suhe i mokre faze. Pseudoglej nastaje iz lesiviranog tla gdje u mokroj fazi uslijed nedostatka kisika dolazi do reduksijskih procesa. Viševaletni spojevi željeza i mangana prelaze u dvovaljetni oblik i postaju topivi. Tako se pojavljuju izbljedene zone. Prelaskom u suhu fazu prevladavaju procesi oksidacije i reducirani spojevi željeza i mangana prelaze u viševaletni oblik. Na pedološkom profilu prisutne su rđe, mrlje, mazotine i konkrecije. Profil dobiva mramorirani izgled. Pojavljuje se u ravničarskom i obronačnom podtipu.

Pseudoglej obronačni na laporovitim glinama

Sklop profila:

Naziv horizonta	Opis horizonta	Dubina horizonta (cm)
O	Organski horizont	0-2
A	Akumulativno-humusni horizont	3-5
E _g	Eluvijalni horizont	6-25
B _g	Iluvijalni horizont	26-86
C _g	Matična rastresita stijena	> 87